

1925

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Ελληνο-Αμερικανικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

Νηπιαγωγείο • Δημοτικό • Γυμνάσιο • Λύκειο

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ • ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ • ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι.Μ. ΚΑΡΡΑΣ

Δημοτικό
Κολλεγίου Αθηνών
Τάξη 6^η

Ελληνικά

7^η ενότητα:

Η ζωή έξω από την πόλη

Ονοματεπώνυμο: _____

Επιμέλεια: Κ. Καρατζίου, Π. Κοράκης

Πίνακας περιεχομένων

Τα γευστικά σουτζούκια	3
Ασκήσεις – Ερωτήσεις Κατανόησης	4
Ασκήσεις Γραμματικής – Συντακτικού – Λεξιλογίου	6
Ο κόσμος του δάσους.....	12
Ασκήσεις – Ερωτήσεις Κατανόησης	13
Ασκήσεις Γραμματικής – Συντακτικού – Λεξιλογίου	15

Τα γευστικά σουτζούκια

Το κρεμμύδι πρέπει να είναι ψιλοκομμένο. Σας προτείνω να βάλετε ένα μικρό κομμάτι στην κορυφή του κεφαλιού σας, για να αποφύγετε το ενοχλητικό δάκρυσμα που προκαλείται, όταν κόβει κανείς κρεμμύδια. Το άσχημο με το κλάμα από το κόψιμο των κρεμμυδιών δεν είναι μόνο ότι κλαίει κανείς, αλλά καμιά φορά τον πιάνει το κλάμα, όπως λένε, και ύστερα δεν μπορεί να σταματήσει. Δεν ξέρω αν σας έχει συμβεί αυτό, αλλά εμένα, ναι, άπειρες φορές. Η μαμά έλεγε πως αυτό γίνεται, γιατί είμαι το ίδιο ευαίσθητη στο κρεμμύδι όπως η Τίτα, η αδελφή της γιαγιάς μου.

Λένε πως η Τίτα ήταν τόσο ευαίσθητη, ώστε από τότε που βρισκόταν στην κοιλιά της προγιαγιάς μου, έκλαιγε ασταμάτητα, όταν εκείνη έκοβε κρεμμύδια. Το κλάμα της ήταν τόσο δυνατό που η Νάτσα, η μαγείρισσα του σπιτιού, που ήταν μισόκουφη, το άκουγε χωρίς μεγάλη προσπάθεια.

Από τη στιγμή που γεννήθηκε η Τίτα, εγκαταστάθηκε στην κουζίνα και η Νάτσα έγινε σύντροφός της στα παιχνίδια. Μαζί κάθονταν να βρίσκουν καινούριες διασκεδάσεις και άλλες δραστηριότητες πάντα σε σχέση με την κουζίνα. Σαν την ημέρα που είδαν στην πλατεία του χωριού έναν κύριο να φτιάχνει φιγούρες ζώων με μακρόστενα μπαλόνια και σκέφτηκαν να κάνουν το ίδιο κόλπο, αλλά με κομμάτια από σουτζούκι. Έφτιαξαν όχι μόνο τα γνωστά ζώα, αλλά σοφίστηκαν κι άλλα, με λαιμό κύκνου, πόδια σκύλου και ουρά αλόγου, για ν' αναφέρω μόνο μερικά. Το πρόβλημα παρουσιαζόταν, όταν έπρεπε να τα χαλάσουν για να ψήσουν τα σουτζούκια.

Το χοιρινό σουτζούκι πρέπει να το τηγανίσετε προσεκτικά σε πολύ σιγανή φωτιά, έτσι ώστε να ψηθεί καλά, αλλά χωρίς να ροδοκοκκινίσει υπερβολικά. Όταν είναι έτοιμο, το βγάζετε από τη φωτιά και προσθέτετε τις σαρδέλες, αφού πρώτα τις έχετε ξεκοκκαλίσει. Πρέπει, ακόμα, να ξύσετε με μαχαίρι τους μαύρους λεκέδες που μπορεί να έχουν πάνω στο δέρμα τους. Μαζί με τις σαρδέλες ανακατεύετε τα κρεμμύδια, τις πιπεριές ψιλοκομμένες και τη ρίγανη τριμμένη. Αφήνετε το μείγμα να σφίξει πριν γεμίσετε τις πίτες.

Η Τίτα χαιρόταν εξαιρετικά αυτό το στάδιο, γιατί, καθώς σφίγγει η γέμιση, είναι πολύ ευχάριστο να εισπνέει κανείς τη μυρωδιά που αναδίνει, επειδή οι μυρωδιές έχουν το χαρακτηριστικό να φέρνουν στη μνήμη περασμένες εποχές μαζί με ήχους και μυρωδιές που ποτέ δε μοιάζουν με το παρόν. Της Τίτας, της άρεσε να παίρνει βαθιές ανάσες και να ταξιδεύει μαζί με τον ατμό και την τόσο ιδιαίτερη μυρωδιά στο λαβύρινθο της μνήμης της.

Στο κτήμα της Μαμάς Ελένα η παρασκευή των σουτζουκιών ήταν ολόκληρη τελετή. Από την προηγούμενη μέρα έπρεπε ν' αρχίσουν να ξεφλουδίζουν σκόρδα, να καθαρίζουν πιπεριές και ν' αλέθουν τα μπαχαρικά. Όλες οι γυναίκες της οικογένειας έπρεπε να πάρουν μέρος: η Μαμά Ελένα, οι κόρες της, Γερτρούδη, Ροσάουρα και Τίτα, η Νάτσα, η μαγείρισσα και η Τσέντσα, η υπηρέτρια. Κάθονταν τα απογεύματα στο μεγάλο τραπέζι και με κουβέντες και αστεία η ώρα κυλούσε μέχρι που άρχιζε να σκοτεινιάζει. Τότε η Μαμά Ελένα έλεγε: «Τελειώσαμε για σήμερα».

Λένε πως τα πολλά λόγια είναι φτώχεια κι έτσι, όταν άκουγαν αυτή τη φράση, όλες ήξεραν τι έπρεπε να κάνουν. Πρώτα μάζευαν το τραπέζι και ύστερα μοίραζαν τις δουλειές: η μια έβαζε μέσα τις κότες, η άλλη έβγαζε νερό από το πηγάδι και το άφηνε έτοιμο για να το μεταχειριστούν το πρωί και η άλλη

αναλάμβανε τα ξύλα για την κουζίνα. Εκείνη τη μέρα ούτε σιδέρωναν ούτε κεντούσαν, ούτε έραβαν. Ύστερα όλες πήγαιναν στις κρεβατοκάμαρές τους για να διαβάσουν, να προσευχηθούν και να κοιμηθούν.

Λάουρα Εσκιβέλ, *Σαν Νερό για Ζεστή Σοκολάτα*, Διασκευή

Ασκήσεις – Ερωτήσεις Κατανόησης

1. Να υπογραμμίσετε το σωστό.

Το άσχημο με το κλάμα από το κόψιμο των κρεμμυδιών είναι ότι:

- α) κλαίς μέχρι να πρηστούν τα μάτια σου.
- β) γίνεσαι ευαίσθητος στη μυρωδιά τους.
- γ) δεν μπορεί κανείς να το σταματήσει εύκολα.

Το κλάμα της Τίτας ήταν τόσο δυνατό, ώστε:

- α) κι ένας μισόκουφος μπορούσε να το ακούσει.
- β) δεν μπορούσε να το σταματήσει.
- γ) η Νάτσα έχασε την ακοή της.

Όταν φτιάχνουμε χοιρινό σουτζούκι, πρώτα:

- α) γεμίζουμε τις πίτες με όλα τα υλικά και μετά το τηγανίζουμε.
- β) καθαρίζουμε τις σαρδέλες και αμέσως μετά γεμίζουμε τις πίτες.
- γ) το τηγανίζουμε και μετά προσθέτουμε τα υπόλοιπα υλικά.

Την ημέρα που παρασκεύαζαν τα σουτζούκια, τελείωναν τη δουλειά αργά το βράδυ, επειδή:

- α) χασομερούσαν όλη την ώρα με κουβέντες και αστεία.
- β) η παρασκευή τους ήταν ολόκληρη τελετή.
- γ) είχαν ακόμη να σιδερώσουν, να κεντήσουν και να ράψουν.

2. Να γράψετε τη λέξη με την οποία η αφηγήτρια δηλώνει πόσες φορές την έπιανε το κλάμα από το κόψιμο των κρεμμυδιών.

Συνώνυμή της είναι: _____

3. Ποιο στάδιο της παρασκευής των σουτζουκιών χαιρόταν περισσότερο η Τίτα; Για ποιο λόγο;

4. Να γράψετε τις φράσεις του κειμένου που δείχνουν:

α) πως η μαγείρισσα του σπιτιού δεν άκουγε καλά:

β) πως η Τίτα μάθαινε τα μυστικά της κουζίνας από τη Νάτσα:

5. Πώς καταλαβαίνετε τη φράση: «Τα πολλά λόγια είναι φτώχεια»;

Ασκήσεις Γραμματικής – Συντακτικού – Λεξιλογίου

1. Να γράψετε το επίθετο της παρένθεσης στην κατάλληλη πτώση.

Το γεύμα είναι (πλήρης)_____.

Τρεφόμαστε όλο και περισσότερο με (υγιής) _____ γεύματα.

Το (συνεχής) _____ κλάμα, τον κούρασε.

Ορισμένα φυτά είναι (αυτοφυής) _____.

Η δοσολογία της συνταγής πρέπει να είναι (ακριβής)

_____.

Οι (ευώδης) _____ μυρωδιές μας ταξίδευαν στον λαβύρινθο της μνήμης.

Το εξαιρετικό αποτέλεσμα οφείλεται στη (διαρκής) _____ προσπάθεια.

Δε χόρταινα τη θέα των (διαφανής)_____ νερών.

2. Να μετατρέψετε τις απλές προτάσεις σε επαυξημένες.

Η Τίτα μάθαινε τα μυστικά.

Το σουτζούκι τηγανίζεται.

Αναβιώνουμε τα έθιμα.

Η μαγείρισσα ανακάτεψε το μείγμα.

3. Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω περιόδων με τον κατάλληλο τύπο της κλιτής μετοχής των ρημάτων της παρένθεσης.

Μην κόψετε αυτούς τους καρπούς, δεν είναι ακόμα (γίνομαι) _____.

Ό,τι κάνατε, καλώς (κάνω) _____.

Δεν θα φάω, είμαι ήδη (τρώω) _____.

Έφυγε (πικραίνω) _____.

Στη χθεσινή μας εξερεύνηση βρήκαμε ένα (εγκαταλείπω) _____ σπίτι.

Ο (βρέχω) _____ τη βροχή δεν τη φοβάται.

Οι (φορολογούμαι) _____ πολίτες έχουν κάθε δικαίωμα να μαθαίνουν πώς και πού διατίθενται τα χρήματά τους.

Πρόσθεσε τώρα, Διονύση, και τα (κρατώ) _____.

Είναι άνθρωπος (εξαρτώμαι) _____ από τη γνώμη των άλλων.

(Διηγούμαι) _____ τις περιπέτειές του τραβούσε την προσοχή όλων.

4. Να μετατρέψετε τις ονοματικές φράσεις σε ρηματικές κι αντίστροφα.

Το κρεμμύδι προκαλεί ενοχλητικό δάκρυσμα.

Ασταμάτητο κλάμα

Εγκαταστάθηκε η Τίτα στην κουζίνα.

Τηγανίστε προσεκτικά το χοιρινό σουτζούκι.

Εισπνοή ευχάριστης μυρωδιάς

Καθαρισμός πιπεριών και άλεσμα μπαχαρικών

5. Στο κείμενο που ακολουθεί υπάρχουν οι οδηγίες για το ψήσιμο πίτας. Συμπληρώστε τα κενά με τα ρήματα των παρενθέσεων στον κατάλληλο τύπο της συνοπτικής υποτακτικής (β' πληθυντικό).

Είναι προτιμότερο _____ (ψήνω) τις πίτες στο σπίτι. Αλλά αν αυτό δε γίνεται, πιο εύκολο είναι _____ (προμηθεύομαι) από ένα αρτοποιείο μικρές πίτες, γιατί οι μεγάλες δεν είναι αρκετά καλές γι' αυτή τη συνταγή. Αφού τις γεμίσετε, _____ (βάζω) για δέκα λεπτά στον φούρνο και _____ (σερβίρω) ζεστές. Το ιδανικό είναι _____ (αφήνω) τις ψημένες πίτες στην ύπαιθρο όλη νύχτα τυλιγμένες σε μια πετσέτα, για _____ (μουσκεύω) το ψωμί με το λίπος του λουκάνικου.

6. Να εντοπίσετε τα επιρρήματα στην παρακάτω περίοδο λόγου και να τα μεταφέρετε στον συγκριτικό βαθμό.

Το χοιρινό σουτζούκι πρέπει να το τηγανίσετε προσεκτικά σε πολύ σιγανή φωτιά, ώστε να ψηθεί καλά, αλλά χωρίς να ροδοκοκκινίσει.

ΘΕΤΙΚΟΣ

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ (Μονολεκτικά)

7. Λένε πως η Τίτα ήταν τόσο ευαίσθητη, ώστε από τότε που βρισκόταν στην αγκαλιά της προγιαγιάς μου, έκλαιγε ασταμάτητα, όταν εκείνη έκοβε κρεμμύδια.

α) Στην παραπάνω περίοδο λόγου να εντοπίσετε μια ανεξάρτητη πρόταση και να τη γράψετε.

β) Να γράψετε τι είδους είναι η εξαρτημένη πρόταση: «όταν εκείνη έκοβε κρεμμύδια». Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

8. Να συμπληρώσετε το νόημα των φράσεων που ακολουθούν χρησιμοποιώντας εξαρτημένες συμπερασματικές/αποτελεσματικές προτάσεις.

Το χοιρινό σουτζούκι είναι τόσο νόστιμο,

Της Τίτας της άρεσαν τόσο πολύ οι μυρωδιές της κουζίνας,

Η Νάτσα μαγείρευε τόσο καλά,

9. Να συμπληρώσετε τα γράμματα που λείπουν από τις οδηγίες που ακολουθούν.

Ξεφλουδ__στε τα σκόρδα, καθαρ__στε τις πιπεριές και αλέστ__ τα μπαχαρικά. Διατηρ__στε τις πιπεριές σε ένα βάζο, για να τις χρ__σιμοπ__ήσετε αύριο. Αφ__στε όλα τα υλικά πάνω στο τραπέζι της κουζίνας.

10. Στον παρακάτω διάλογο η Τίτα και η Νάτσα έκαναν μερικά λάθη στην προστακτική των σύνθετων ρημάτων. Να τα βρείτε και να τα διορθώσετε.

ΝΑΤΣΑ: Σήμερα, Τίτα μου, επέλεξε ό,τι λιχουδιά θέλεις, αλλά παρήγγειλέ την εγκαίρως, για να προλάβω να σου την ετοιμάσω ως το μεσημέρι.

ΤΙΤΑ: Αχ, καλή μου Νάτσα! Σ' ευχαριστώ, σήμερα όμως, θα πάω στην πόλη με τη Μαμά Ελένα. Ανέβαλε, λοιπόν, την καλή σου διάθεση για αύριο.

11. Στο κτήμα της Μαρίας Ελένα η παρασκευή των σουτζουκιών ήταν ολόκληρη τελετή.

Να σκεφθείτε κάτι που αποτελεί «ολόκληρη τελετή» στο δικό σας σπίτι και να το αφηγηθείτε σε δύο παραγράφους. Μην ξεχάσετε να αναφέρετε:

πού και πότε συμβαίνει

ποιοι παίρνουν μέρος

τον λόγο της συγκέντρωσης

κάτι απρόοπτο που μπορεί να συνέβη

πώς ολοκληρώθηκε

συναισθήματα και σκέψεις

1^η παράγραφος

2^η παράγραφος

Να χρησιμοποιήσετε συνδετικές λέξεις-φράσεις: στην αρχή, έπειτα, κατά τη διάρκεια, στο τέλος...

[illegible]

Ο κόσμος του δάσους

Έφτασε η Παρασκευή που όλα τα παιδιά την περίμεναν με αγωνία και ανυπομονησία, γιατί θα γινόταν ο διαγωνισμός με θέμα «Ανακαλύψτε τον κόσμο του δάσους». Με αυτό το σύνθημα τα παιδιά έπρεπε να ξεχυθούν μια ολόκληρη μέρα, ελεύθερα, χωρίς συνοδούς και δασκάλους, για να ψάξουν μόνα τους να βρουν, να μελετήσουν και να καταγράψουν καθετί που τα ενδιέφερε περισσότερο και τα συγκινούσε μέσα στο φυτικό κόσμο του δάσους. Η καλύτερη δουλειά θα βραβευόταν από μια επιτροπή και το βραβείο ήταν μια ετήσια συνδρομή του περιοδικού «Άγρια Φύση» που εκδίδει το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας.

Στο κυνήγι αυτό της ομορφιάς και της πρωτοτυπίας πήραν μέρος όλα τα παιδιά. Ο μοναδικός περιορισμός ήταν να μην καταστρέψουν τίποτα απ' το φυσικό και ζωικό κόσμο του δάσους. Μέσα στις λίγες μέρες που έζησαν κοντά μας, κατάλαβαν ότι το ευαίσθητο οικοσύστημα του δάσους δεν πρέπει να πειραχτεί. Έμαθαν ότι είναι ανώφελο να κυνηγήσουν και να πιάσουν τις σπάνιες πεταλούδες και τα έντομα ή να κόψουν τα αγριολούλουδα στα λιβάδια για να φτιάξουν μια συλλογή που σύντομα θα παραπεταχτεί και θα μouxλιάσει σε κάποιο συρτάρι.

Από μέρες πριν έκαναν σχέδια με μεγάλη μυστικότητα, κατάστρωναν προγράμματα με ύφος συνωμοτικό και σχημάτιζαν ομάδες συνεργασίας. Παρ' όλες τις προφυλάξεις, όμως μερικά μυστικά «διέρρευσαν».

Η Μαρίνα θα ανέβαινε στην πλαγιά του βουνού και θα ζωγράφιζε τα αγριολούλουδα που φύτρωναν ανάμεσα στους βράχους. Ο Περικλής θα φωτογράφιζε τα πιο σπάνια φυτά της περιοχής. Ο Μαρίνος και η Δέσποινα αποφάσισαν να συνεργαστούν και να φτιάξουν μια καλύβα από καλάμια και κλαριά κοντά στο ποτάμι. Από εκεί θα τραβούσαν με τη φωτογραφική τους μηχανή τα ζώα που θα έπιναν νερό στο ποτάμι. Ο Νικόλας με ένα μαγνητόφωνο θα έγραφε τα κελαηδήματα των πουλιών. Η Μαριφίλη με την Κασσάνδρα θα προσπαθούσαν να βρουν φωλιές πουλιών και ζώων, για να παρακολουθήσουν και να φωτογραφίσουν τους μικρούς νεοσσούς και τα νεογέννητα ζωάκια. Η Παυλίνα θα έψαχνε να βρει απολιθώματα φυτών και ζώων στα πετρώματα της περιοχής.

Ξεκίνησαν όλα τα παιδιά νωρίς, πριν βγει η ήλιος. Όλη την ημέρα τριγύριζα από δω κι από κει, περιμένοντας να φτάσει η ώρα να γυρίσουν. Ήθελα να δω τα αποτελέσματα αυτής της εξόρμησης, να μάθω αν η παραμονή τους στο δάσος είχε αναπτύξει την παρατηρητικότητα τους, την πρωτοβουλία τους, τη φαντασία και τη δραστηριότητα.

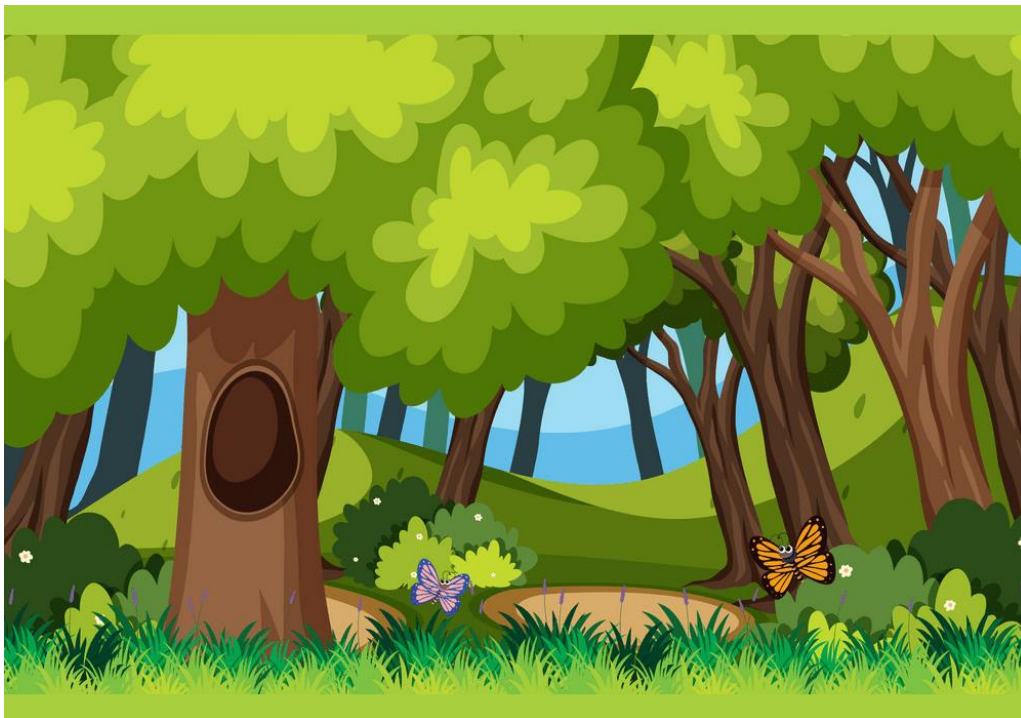
Αργά το απόγευμα άρχισαν να φτάνουν οι πρώτοι στρατοκόποι, κουρασμένοι, ταλαιπωρημένοι, αλλά με πρόσωπα που έλαμπαν από ευτυχία και ικανοποίηση. Μόνο η Μαρίνα δεν είχε φανεί ακόμα. Αμέσως σχηματίστηκε μία ομάδα σωτηρίας από τρεις εθελοντές της Δασικής Υπηρεσίας. Πήραν μαζί τους φανάρια, σκοινί, ένα κουτί πρώτων βοηθειών κι ένα πτυσσόμενο φορείο και ξεκίνησαν με το τζιπ της υπηρεσίας.

Ασκήσεις – Ερωτήσεις Κατανόησης

1. Σε ποια παράγραφο αναφέρεται στο κείμενο η περιβαλλοντική εκπαίδευση;

2. Να συμπληρώσετε Σ για τις σωστές και Λ για τις λανθασμένες απαντήσεις.

Τα παιδιά περίμεναν με ψυχραιμία την Παρασκευή.	
Η καλύτερη δουλειά θα βραβευόταν από το περιοδικό «Άγρια Φύση».	
Τα παιδιά συνειδητοποίησαν πως η οικολογική ενότητα του δάσους δεν πρέπει να αλλάξει.	
Η Μαρίνα θα έκοβε αγριολούλουδα, για να τα ζωγραφίσει.	
Πριν νυχτώσει, έφτασαν χαρούμενοι οι πρώτοι οδοιπόροι.	

3. Να υπογραμμίσετε τη σωστή απάντηση.

A. Η Παρασκευή ήταν:

- α) ένα κορίτσι που συμμετείχε στον διαγωνισμό.
- β) η ημέρα του διαγωνισμού.
- γ) η διευθύντρια του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας.

B. Ο μοναδικός περιορισμός του διαγωνισμού ήταν:

- α) να μην πιάσουν πολλές πεταλούδες.
- β) να μην κόψουν τα αγριολούλουδα.
- γ) να μην καταστρέψουν τίποτα στο δάσος.

Γ. Το παιδί που θα έγραφε με ένα μαγνητόφωνο τα κελαηδήματα των πουλιών ήταν:

- α) ο Περικλής.
- β) η Μαρίνα.
- γ) ο Νικόλας.

Δ. Το παιδί που είχε εφοδιαστεί με τα σύνεργα της ζωγραφικής ήταν:

- α) ο Μαρίνος.
- β) η Μαρίνα.
- γ) η Παυλίνα.

Ε. Η ομάδα σωτηρίας που σχηματίστηκε από τρεις εθελοντές της Δασικής Υπηρεσίας αναφέρεται:

- α) στην έκτη παράγραφο.
- β) στην πέμπτη παράγραφο.
- γ) στη δεύτερη παράγραφο.

Ασκήσεις Γραμματικής – Συντακτικού – Λεξιλογίου

1. Με βάση το κείμενο να επιλέξετε τη λέξη που έχει την πιο κοντινή σημασία με την υπογραμμισμένη.

A. Στο πρωτότυπο αυτό κυνήγι όλοι πήραν μέρος.

- α) πρότυπο β) δημιουργικό γ) μοντέρνο

B. Κατάστρωναν προγράμματα με ύφος συνωμοτικό.

- α) πειραχτικό β) ήσυχο γ) πεισματικό

Γ. Ο Περικλής θα φωτογράφιζε σπάνια φυτά.

- α) απλά β) συνήθη γ) ξεχωριστά

Δ. Η Μαριφίλη προσπάθησε να φωτογραφίσει νεοσσούς.

- α) κουτάβια β) κλωσόπουλα γ) φίδια

Ε. Η Παυλίνα θα έψαχνε να βρει απολιθώματα ζώων.

- α) ίχνη β) νεογνά γ) λίπη

2. Η λέξη σκεύος δηλώνει ένα αντικείμενο που προορίζεται κυρίως για οικιακή χρήση. Να φτιάξετε σύνθετες λέξεις με α' ή β' συνθετικό τη λέξη σκεύος.

με α' συνθετικό	με β' συνθετικό

3. Να γράψετε το επίθετο της παρένθεσης στην κατάλληλη πτώση.

Ο θόρυβος ήταν (συνεχής) _____ .

Το ωράριο είναι (συνεχής) _____ .

Ανεβήκαμε με δυσκολία το (πετρώδης) _____ μονοπάτι.

Προχώρησε με βήμα (ασταθής) _____ .

Τα νερά της (καταρρακτώδης) _____ βροχής

πλημμύρισαν τον δρόμο.

Μας επιφύλαξαν (ενθουσιώδης) _____ υποδοχή.

Λάβαμε (μυστηριώδης) _____ μηνύματα.

Η επιτυχία του παιδιού γιορτάστηκε από τους (ευτυχής) _____

γονείς του.

Πνέουν (θυελλώδης) _____ άνεμοι.

Ανεβαίνουμε καθημερινά στον (βραχώδης) _____ λόφο.

Η (διαυγής) _____ ατμόσφαιρα και τα (διαφανής)

_____ νερά μάς γοήτευσαν.

4. Να μετατρέψετε τις ονοματικές φράσεις σε ρηματικές και αντίστροφα.

Προστασία του περιβάλλοντος

Πέφτει η θερμοκρασία.

Ρίχνουν ζωοτροφές από αέρος.

Λαμβάνουμε μέτρα προστασίας.

Πρόκληση καταστροφών στα χωράφια από τη δυνατή βροχή

Η υπερχείλιση του ποταμού

5. Να μετατρέψετε τις απλές προτάσεις σε επαυξημένες και αντίστροφα.

Ο μαθητής διαβάζει.

Ο Γιώργος έβαλε γκολ.

Ο σκύλος του φίλου μου παίζει στην αυλή μας με μια μπάλα.

Οι στρατοκόποι έφτασαν.

Ο Νικόλας με ένα μαγνητόφωνο κατέγραψε τα κελαηδήματα των πουλιών.

6. Να κάνετε γραμματική και συντακτική αναγνώριση των υπογραμμισμένων λέξεων.

Με ειδοποίησαν ότι αναβλήθηκε σήμερα ο αγώνας.
 Δεν ήθελε να φανεί απογοητευμένος, αλλά δεν κατάφερε να μην τους
το δείξει.

	Γραμματική αναγνώριση	Συντακτική αναγνώριση
Με		
σήμερα		
αγώνας		
απογοητευμένος		
τους		
το		

7. Να μεταφέρετε τις φράσεις που ακολουθούν στον άλλο αριθμό χωρίς να αλλάξετε την πτώση.

η δύσκολη άσκηση

τη στενή πάροδο

τις σωστές παραγράφους

των κατάφυτων χερσονήσων

η επίσημη έξοδος

της απέραντης ερήμου

9. Να υπογραμμίσετε το σωστό.

- Η λέξη κανείς είναι:

α. ουσιαστικό

β. επίθετο

γ. αντωνυμία

- Η λέξη ύστερα είναι:

α. επίρρημα

β. σύνδεσμος

γ. επιφώνημα

10. Να γράψετε δύο συνώνυμες λέξεις για καθεμιά από τις παρακάτω.

βαδίζω _____ , _____

κοιτάζω _____ , _____

δρόμος _____ , _____

σοφίζομαι _____ , _____

11. Να προσπαθήσετε, προφορικά, να βρείτε τη διαφορά στα παρακάτω συνώνυμα. Να χρησιμοποιήσετε, όπου χρειάζεται, το λεξικό σας.

δρόμος, λεωφόρος

διάλεξη, ομιλία

οδός, μονοπάτι

αλλάζω, ανταλλάσσω

12. Να βρείτε ρήματα της ίδιας οικογένειας με τις λέξεις που ακολουθούν.

αγωνιστής _____
δήλωση _____
βάπτιση _____
εκπομπή _____
γνώρισμα _____
εκδότης _____
αντίκρυ _____
χαμηλά _____

13. Να φτιάξετε σύνθετες λέξεις με τα συνθετικά που δίνονται.

α + ικανός _____
α + γραπτός _____
συν + μαθητής _____
εν + πείρα _____
τηλε + φωνή _____
συν + ζω _____
συν + στάση _____
εν + γραφή _____

14. Να χωρίσετε τις σύνθετες λέξεις στα συνθετικά τους.

αναβοσβήνω _____
νοτιοδυτικά _____
πρωτοβρόχι _____
σκληρόκαρδος _____
ανεμόβροχο _____
συμφοιτητής _____

15. Να κατατάξετε τα συνώνυμα κλιμακωτά, ώστε η έννοια που εκφράζουν να γίνεται όλο και πιο δυνατή.

βροχή, κατακλυσμός, νεροποντή, ψιχάλα

16. Να φτιάξετε τρεις μεταφορικές φράσεις με τη λέξη δρόμος και να γράψετε την ερμηνεία τους.

- ---

- ---

- ---

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Ελληνο-Αμερικανικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
Νηπιαγωγείο • Δημοτικό • Γυμνάσιο • Λύκειο
ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ • ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ • ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι.Μ. ΚΑΡΡΑΣ

1925